

«Η φορολόγηση της επιχειρηματικότητας στην Ελλάδα – Αναπτυξιακές προοπτικές και κίνητρα επενδύσεων»

Νίκος Σγουρινάκης

Altec
Software

ΝΟΜΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Χορηγοί:

GREEK LAW DIGEST
The Ultimate Guide to Greek Law

ΝΒ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ
ΚΕΝΤΡΟ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ

Χορηγοί επικοινωνίας:

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ
ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ - ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ - ΕΡΓΑΤΙΚΑ - ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑ - ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΔΡΑΣΗ

www.epixeirisi.gr

Νομικός Σύμβουλος
ΒΕΡΕΣ ΝΑ ΚΕΡΑΙΖΕΙ

 Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
Κυριακή, Δευτέρα και Παρασκευή Κυριακή

**Το νέο πλαίσιο φορολογίας των
Επιχειρήσεων - Οντοτήτων
στη χώρα μας, μετά τον
N 2238/1994
Νέος ΚΦΕ, N. 4172/2013
Καθιέρωση του Φορολογικού έτους
(Ισχύς από 1/1/2014)**

**Το νέο πλαίσιο της Λογιστικής
(Ν. 4308/2014, **Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα**),
σε συνδυασμό με τις φορολογικές διατάξεις.
[Κατάργηση του Ελληνικού Γενικού Λογιστικού
Σχεδίου (ΕΓΛΣ) και νομοτεχνική προσαρμογή
του ΚΝ 2190/1920]
Καθιέρωση της έννοιας της οντότητας
Πρώτο έτος εφαρμογής: 2015**

Αναφορά σε οικονομική – φορολογική ορολογία

1. Ακαθάριστο Εθνικό Προϊόν, Παραγωγικοί συντελεστές
2. Κέρδος από επιχειρηματική δραστηριότητα,
3. Εκπιπτόμενες και μη εκπιπτόμενες δαπάνες,
4. Φορολογικές αποσβέσεις.
5. Χρηματοοικονομική μίσθωση
6. Προβλέψεις επισφαλών απαιτήσεων
7. Λογιστική και Φορολογική βάση
8. Μόνιμη και προσωρινή διαφορά
9. Φορολογητέο εισόδημα,
10. Έμμεσες τεχνικές ελέγχου

Εθνικό προϊόν είναι το σύνολο της αξίας των τελικών αγαθών και υπηρεσιών που παράγονται και προσφέρονται σε μία οικονομία, μέσα σε ένα έτος. Το Εθνικό προϊόν κάθε έτους είναι αυτοτελές. Εφόσον δεν αφαιρούνται οι αποσβέσεις του χρησιμοποιηθέντος κεφαλαίου, το Εθνικό προϊόν ονομάζεται **Ακαθάριστο** και συνήθως έτσι αποδίδεται ο όρος στην πράξη, υπό την έννοια ότι ο υπολογισμός του ορθού ποσού της απόσβεσης του κεφαλαίου είναι άκρως δυσχερής. Στην αξία των τελικών αγαθών και υπηρεσιών περιλαμβάνονται και οι έμμεσοι φόροι (ΦΠΑ κ.λπ.). Αν αφαιρεθούν οι έμμεσοι φόροι, τότε το Ακαθάριστο Εθνικό Προϊόν (ΑΕΠ) υπολογίζεται **σε τιμές κόστους παραγωγής**.

Εθνικό εισόδημα είναι το σύνολο των αμοιβών που αποκτούν τα πρόσωπα (υπό την ευρεία έννοια), τα οποία κατέχουν τους παραγωγικούς συντελεστές σε μία οικονομία.

Παραγωγικοί συντελεστές (ή συντελεστές παραγωγής) είναι τα μεγέθη, ο μετασχηματισμός των οποίων οδηγεί στην παραγωγή αγαθών και υπηρεσιών, τόσο για κατανάλωση όσο **και για επένδυση**.

Οι παραγωγικοί συντελεστές, διακρίνονται, ως προς την προέλευση, σε αυτούς που προέρχονται απευθείας από τον άνθρωπο και σε αυτούς που η προέλευσή τους δεν συνδέεται άμεσα με τον άνθρωπο.

Κατά την προσέγγιση αυτή, στους πρώτους συντελεστές παραγωγής εντάσσεται η **εργασία και η επιχειρηματικότητα**, ενώ στους δεύτερους ανήκουν **το κεφάλαιο και η γη.**

Οι αμοιβές των παραγωγικών συντελεστών:

1. Εργασία => μισθοί και ημερομίσθια,
2. Επιχειρηματικότητα => κέρδη,
3. Κεφάλαιο => τόκοι
4. Γη => μισθώματα ή έγγειος πρόσοδος

Οι αμοιβές αυτές που αποκτώνται σε ένα έτος σχηματίζουν το Καθαρό Εθνικό εισόδημα.

Συνεπώς, το ΑΕΠ ισούται με το Καθαρό Εθνικό εισόδημα, **συν** τους έμμεσους φόρους, **συν** το ποσό των αποσβέσεων.

Με το δεδομένο, ότι στο ΑΕΠ περιλαμβάνονται τόσο οι έμμεσοι φόροι (ΦΠΑ κ.λπ.) όσο και οι αποσβέσεις, αν αφαιρεθούν τα δύο αυτά μεγέθη, έχουμε την **ταύτιση** του Καθαρού Εθνικού Προϊόντος με το Καθαρό Εθνικό Εισόδημα.

Εγχώριο προϊόν = Ο,τι παράγεται **εντός της επικράτειας**, ανεξαρτήτως της εθνικότητας αυτών που κατέχουν τους παραγωγικούς συντελεστές.

Εθνικό προϊόν = Ο,τι παράγεται **εντός και εκτός της επικράτειας**, αλλά από συντελεστές παραγωγής που ανήκουν **σε μόνιμους κατοίκους της χώρας**.

Κέρδη από επιχειρηματική δραστηριότητα

Ως κέρδος από επιχειρηματική δραστηριότητα θεωρείται **το σύνολο των εσόδων** από τις επιχειρηματικές συναλλαγές μετά την αφαίρεση των επιχειρηματικών δαπανών, των αποσβέσεων και των προβλέψεων για επισφαλείς απαιτήσεις.

Εκπιπόμενες επιχειρηματικές δαπάνες

Κατά τον προσδιορισμό του κέρδους από επιχειρηματική δραστηριότητα, **επιτρέπεται η έκπτωση** όλων των δαπανών οι οποίες:

- α) πραγματοποιούνται προς το συμφέρον της επιχείρησης ή κατά τις συνήθεις εμπορικές συναλλαγές της,
- β) αντιστοιχούν σε πραγματική συναλλαγή (η αξία της συναλλαγής δεν κρίνεται κατώτερη ή ανώτερη της αγοραίας, στη βάση των στοιχείων που διαθέτει η Φορολογική Διοίκηση),
- γ) εγγράφονται στα τηρούμενα βιβλία της περιόδου κατά την οποία πραγματοποιούνται και αποδεικνύονται με κατάλληλα δικαιολογητικά.

Φορολογικές αποσβέσεις

Κυριότητα και χρηματοοικονομική μίσθωση

Για σκοπούς Φορολογίας, εν προκειμένω, ο όρος «**χρηματοοικονομική μίσθωση**» σημαίνει οποιαδήποτε προφορική ή έγγραφη σύμβαση με την οποία ο εκμισθωτής (κύριος) υποχρεούται έναντι μισθώματος να παραχωρεί στον μισθωτή (χρήστη) την χρήση ενός περιουσιακού στοιχείου, εφόσον πληρούνται ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα κριτήρια:

α) η κυριότητα του περιουσιακού στοιχείου περιέρχεται στον μισθωτή με τη λήξη του χρόνου της μίσθωσης,

β) η σύμβαση της μίσθωσης περιλαμβάνει όρο συμφέρουσας προσφοράς για την εξαγορά του εξοπλισμού σε τιμή κατώτερη της αγοραίας αξίας,

γ) η περίοδος της μίσθωσης καλύπτει τουλάχιστον το 90% της οικονομικής διάρκειας ζωής του περιουσιακού στοιχείου όπως αυτή προκύπτει από τον πίνακα των συντελεστών απόσβεσης, ακόμη και στην περίπτωση που ο τίτλος δεν μεταβιβάζεται κατά τη λήξη της μίσθωσης,

δ) κατά τη σύναψη της σύμβασης της μίσθωσης, η παρούσα αξία των μισθωμάτων ανέρχεται τουλάχιστον στο 90% της αγοραίας αξίας του περιουσιακού στοιχείου που εκμισθώνεται,

ε) τα περιουσιακά στοιχεία που εκμισθώνονται είναι τέτοιας ειδικής φύσης που μόνον ο μισθωτής δύναται να τα μεταχειριστεί δίχως να προβεί σε σημαντικές αλλοιώσεις.

Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις

Τα ποσά των προβλέψεων για απόσβεση επισφαλών απαιτήσεων και οι διαγραφές αυτών, εκπίπτουν για φορολογικούς σκοπούς, ως εξής:

α) για ληξιπρόθεσμες απαιτήσεις μέχρι το ποσό των 1.000) ευρώ που δεν έχουν εισπραχθεί για διάστημα **άνω των δώδεκα (12) μηνών**, ο φορολογούμενος δύναται να σχηματίσει πρόβλεψη επισφαλών απαιτήσεων σε ποσοστό 100% της εν λόγω απαίτησης, εφόσον έχουν αναληφθεί οι κατάλληλες ενέργειες για τη διασφάλιση του δικαιώματος είσπραξης της εν λόγω απαίτησης,

β) για ληξιπρόθεσμες απαιτήσεις άνω του ποσού των 1.000 ευρώ που δεν έχουν εισπραχθεί για διάστημα **άνω των δώδεκα (12) μηνών**, ο φορολογούμενος δύναται να σχηματίσει πρόβλεψη επισφαλών απαιτήσεων, εφόσον έχουν αναληφθεί οι κατάλληλες ενέργειες για τη διασφάλιση του δικαιώματος είσπραξης της εν λόγω απαίτησης, σύμφωνα με τον ακόλουθο πίνακα:

Χρόνος υπερημερίας (σε μήνες)

Πάνω από 12

Πάνω από 18

Πάνω από 24

Προβλέψεις

50%

75%

100%

Μη εκπιπόμενες επιχειρηματικές δαπάνες

Οι ακόλουθες δαπάνες δεν εκπίπτουν:

- α) τόκοι από δάνεια που λαμβάνει η επιχείρηση από τρίτους, εκτός από**
τα τραπεζικά δάνεια, κατά το μέτρο που υπερβαίνουν τους τόκους που θα προέκυπταν
εάν το επιτόκιο ήταν ίσο με το επιτόκιο των δανείων αλληλόχρεων λογαριασμών προς
μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις, όπως αυτό αναφέρεται στο στατιστικό δελτίο
οικονομικής συγκυρίας της Τράπεζας της Ελλάδος
- β) κάθε είδους δαπάνη που αφορά σε αγορά αγαθών ή λήψη υπηρεσιών αξίας άνω**
των πεντακοσίων (500) ευρώ, εφόσον η τμηματική ή ολική εξόφληση δεν έγινε με τη
χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής,
- γ) οι μη καταβληθείσες ασφαλιστικές εισφορές,**
- δ) προβλέψεις εκτός των οριζόμενων στο άρθρο περί επισφαλών απαιτήσεων,**
- ε) πρόστιμα και ποινές, περιλαμβανομένων των προσαυξήσεων,**

- στ) η παροχή ή λήψη αμοιβών σε χρήμα ή είδος που συνιστούν ποινικό αδίκημα,**
- ζ) ο φόρος εισοδήματος, συμπεριλαμβανομένων του τέλους επιτηδεύματος και των έκτακτων εισφορών, που επιβάλλεται για τα κέρδη από επιχειρηματική δραστηριότητα, σύμφωνα με τον ΚΦΕ, καθώς και ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ) που αναλογεί σε μη εκπιπτόμενες δαπάνες, εφόσον δεν είναι εκπεστέος ως ΦΠΑ εισροών,**
- η) το τεκμαρτό μίσθωμα της παραγράφου 2 του άρθρου 39 σε περίπτωση ιδιόχρησης κατά το μέτρο που υπερβαίνει το 3% επί της αντικειμενικής αξίας του ακινήτου,**
- θ) οι δαπάνες για την οργάνωση και διεξαγωγή ενημερωτικών ημερίδων και συναντήσεων που αφορούν στη σίτιση και διαμονή πελατών ή εργαζομένων της κατά το μέτρο που υπερβαίνουν το ποσό των 300 ευρώ ανά συμμετέχοντα και κατά το μέτρο που η συνολική ετήσια δαπάνη υπερβαίνει το μισό τοις εκατό (0,5%) επί του ετήσιου ακαθάριστου εισοδήματος της επιχείρησης,**

ι) οι δαπάνες για τη διεξαγωγή εορταστικών εκδηλώσεων, σίτισης και διαμονής φιλοξενούμενων προσώπων κατά το μέτρο που υπερβαίνουν το ποσό των 300 ευρώ ανά συμμετέχοντα και κατά το μέτρο που η συνολική ετήσια δαπάνη υπερβαίνει το μισό τοις εκατό (0,5%) επί του ετήσιου ακαθάριστου εισοδήματος της επιχείρησης,

ια) οι δαπάνες ψυχαγωγίας.

Ωστόσο, Η διάταξη δεν εφαρμόζεται στην περίπτωση που η επιχειρηματική δραστηριότητα του φορολογούμενου έχει ως κύριο αντικείμενο την παροχή υπηρεσιών ψυχαγωγίας και οι δαπάνες αυτές πραγματοποιούνται στο πλαίσιο της δραστηριότητας αυτής,

ιβ) προσωπικές καταναλωτικές δαπάνες

ιγ) το σύνολο των δαπανών που καταβάλλονται προς φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα που είναι φορολογικός κάτοικος σε κράτος μη συνεργάσιμο ή που υπόκειται σε προνομιακό φορολογικό καθεστώς, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 65 του ΚΦΕ, εκτός εάν ο φορολογούμενος αποδείξει ότι οι δαπάνες αυτές αφορούν πραγματικές και συνήθεις συναλλαγές και δεν έχουν ως αποτέλεσμα την μεταφορά κερδών ή εισοδημάτων ή κεφαλαίων με σκοπό την φοροαποφυγή ή την φοροδιαφυγή.

ιδ) δαπάνες διαφήμισης, εφόσον δεν έχει καταβληθεί το δημοτικό τέλος

Φορολόγηση του επιχειρηματικού κέρδους (Φορολογικό έτος 2015)

Τα κέρδη από επιχειρηματική δραστηριότητα φορολογούνται σύμφωνα με την ακόλουθη κλίμακα (φυσικά πρόσωπα και προσωπικές εταιρείες, με απλογραφικά βιβλία):

Φορολογητέο εισόδημα (ευρώ)	Συντελεστής (%)
≤ 50.000	26%
> 50.000	33%

Φορολογικός συντελεστής

Τα κέρδη από επιχειρηματική δραστηριότητα που αποκτούν τα νομικά πρόσωπα και οι νομικές οντότητες που τηρούν διπλογραφικά βιβλία, φορολογούνται με συντελεστή είκοσι εννέα τοις εκατό (29%).

11 Μισθοί, συντάξεις και επιχειρηματική δραστηριότητα. Ωστόσο, για τα κέρδη από επιχειρηματική δραστηριότητα δεν εφαρμόζονται οι μ

ΕΝΙΑΙΑ ΚΛΙΜΑΚΑ ΦΟΡΟΥ
Φορολογικό έτος 2016
(Μισθωτή εργασία – Ατομική επιχειρηματική δραστηριότητα
Αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα

ΦΟΡΟΛΟΓΗΤΕΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ (ευρώ)	Σ ΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ %
0,00 - 20.000,00	22%
20.001,00 - 30.000,00	29%
30.001,00 - 40.000,00	37%
40.001,00 και πάνω	45%

Νομικά πρόσωπα και νομικές
οντότητες (γενικώς): 29%

Μεταφορά ζημιών

Εάν με τον προσδιορισμό των κερδών από επιχειρηματική δραστηριότητα το αποτέλεσμα είναι ζημία εντός του φορολογικού έτους, η ζημία αυτή μεταφέρεται για να συμψηφισθεί με τα επιχειρηματικά κέρδη διαδοχικά στα επόμενα πέντε (5) φορολογικά έτη.

Η ζημία του προγενέστερου έτους συμψηφίζεται κατά προτεραιότητα έναντι της ζημίας μεταγενέστερου έτους.

Έμμεσες τεχνικές ελέγχου

Το εισόδημα των φυσικών και νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων που ασκούν ή προκύπτει ότι ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα μπορεί να προσδιορίζεται με βάση κάθε διαθέσιμο στοιχείο ή με έμμεσες μεθόδους ελέγχου κατά τις ειδικότερες προβλέψεις του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (Ν 4174/2013) στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- α) όταν τα λογιστικά αρχεία δεν τηρούνται ή οι οικονομικές καταστάσεις δεν συντάσσονται σύμφωνα με τον νόμο για τα λογιστικά πρότυπα,**
- β) όταν τα φορολογικά στοιχεία ή τα λοιπά προβλεπόμενα σχετικά δικαιολογητικά δεν συντάσσονται σύμφωνα με τον Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (Ν 4174/2013),**
- γ) όταν τα λογιστικά αρχεία ή φορολογικά στοιχεία δεν προσκομίζονται στη Φορολογική Διοίκηση μετά από σχετική πρόσκληση.**

Ο «φαύλος» και ο «ενάρετος» κύκλος της οικονομίας.

Πόσο επηρεάζεται η επιχειρηματικότητα.

Φαύλος κύκλος = η διαδικασία που είναι αναποτελεσματική
(φλύω = φλυαρώ, ομιλία χωρίς νόημα ή αποτέλεσμα)

Στην οικονομική ορολογία χρησιμοποιείται για να χαρακτηριστεί μια κατάσταση που επανακάμπτει στα ίδια αρνητικά αποτελέσματα, χωρίς πρόοδο.

Η ύφεση προκαλεί τον φαύλο κύκλο

Ενάρετος κύκλος = η χρηστή διαδικασία που καταλήγει σε θετικό αποτέλεσμα.
(εν + αρετή)

Στην Οικονομική χρησιμοποιείται για να δείξει ότι ένα μέτρο που εφαρμόζεται επιφέρει αποτέλεσμα και δεν είναι αναγκαίο να επιστρέψουμε πίσω για να επανεξετάσουμε τις ενέργειές μας

Η επενδυτική δραστηριότητα προετοιμάζει τον ενάρετο κύκλο

Η υπερφορολόγηση των φυσικών προσώπων, δυνάμει καταναλωτών, μειώνει την αγοραστική τους δύναμη, μεταφέροντας εισοδήματα όχι στις επιχειρήσεις, αλλά στο κράτος.

- 1. Σύγκλιση της Φορολογικής Νομοθεσίας των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης**
Εξαιρετικά δύσκολο ζήτημα, λόγω των αυστηρά περιχαρακωμένων εθνικών τάσεων, αλλά και των διαφοροποιήσεων σε κοινωνικό και πολιτικό επίπεδο
- 2. Κρατική επιχειρηματική δραστηριότητα**

Θεσμικό πλαίσιο για τη δημιουργία
καθεστώτων Ενισχύσεων Ιδιωτικών
Επενδύσεων για την περιφερειακή και
οικονομική ανάπτυξη της χώρας

Η προσπάθεια για την αναπτυξιακή προοπτική
και η υπερφορολόγηση των επιχειρήσεων